

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Előfizetési árak:
Egész évre 50 Lel, félévre 25 Lel, negyedévre 13 Lel.
Egyes szám ára 1 Lel.

Felelős szerkesztő:
TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.
Telefonszám: 34.
Megjelenik minden vasárnap.

KRÓNIKA.

Néhány választókerületben legutóbb pótválasztás volt. Ezek közül a sepsiszentgyörgyi kerületben: Sándor József, Aradon: Zima Tibor dr. képviselő lett, báró Jósika Samu pedig Csíkszeredában szenátor, mind a hárman a magyarság jelöltjei. Alig pár helyről tehát a magyarság ugyanannyi emberét tudta most az ország parlamentjébe beküldeni, mint a több száz kerületre kiterjedő, általános választások alkalmával. Ezenkívül több helyen a — kormányval szemben ellenzéki — nemzeti párt jelöltje lett most a győztes.

Mindez most sem történt annélkül, hogy a mult választások alkalmával kipróbált eszközöket ne alkalmazták volna az eredménynek a kormány javára való kedvező befolyásolására. Csak talán valamivel — egy hajszálnival — enyhébb formában történt ez eszközök igénybe vétele.

A viszonylagos eredmény, ime most mégis mennyivel más, mint az általános választásoké. Mindez — amint már meg is írták — kétségtelenül bizonyítja, hogy egy szabad menetére hagyott általános választásnak is, mennyire más eredménye lett volna, mint lett a mult választásnak a valóságban.

Gyakorlatilag nem sok hasznát vehetjük most ennek a tanulságnak. Arra azonban mindenestre alkalmas, hogy bizalmunkat, hitünket jövőnkben, faji öntudatunkban ne veszítsük el, s igazságos jogaink kivívásához e tudatból is erőt merithessünk.

*

A mult napokban Florescu igazságügy-minisztertől rendelet érkezett Kolozsvárra, melyben arra utasítja a vezértitkárságot, hogy az esküt nem tett magyar bírák kérvényét vegye át és kinevezésükre tegyen javaslatot. E rendelet alapján a kolozsvári államtitkárság felszólította a kir. táblák és törvényszékek elnökeit, hogy a kinevezésekre vonatkozó jelöléseket tegyék meg és terjesszék föl. A kérvényhez csak erkölcsi bizonyítványt kell mellékelni arról az időről, amióta az esküt megtagadták.

E rendeletben legfigyelemreméltóbb az, hogy a miniszter egyelőre nem követeli a román nyelv tökéletes tudását. A kérvényező az üresedésben levő helyekről a táblai és törvényszéki elnököktől kaphatnak felvilágosítást.

Itt említjük meg, hogy a bukaresti tisztviselő-küldöttség utjáról közölt multkori tudósításunk némiképpen hiányos volt. Abban ugyanis Tóth György dr. volt táblabíróról, a

tisztviselő-kérdés egyik lelkes mozgatójáról azt irtuk volt, hogy őt Florescu miniszter táblabíróvá nevezte ki. Tóth György azonban a kinevezést nem fogadta el; még akkor a helyszínén azzal háritotta el magát, hogy mikor ő az összeség érdekében jár el, önmagával szemben nem fogadhat el kivételes elbánást, mindaddig, amíg az összeség igényei is egyformán nem nyernek igazságos kielégítést.

Pünkösdi, tetterős lélek kell.

Vallási, faji öntudatunk ébresztői, az erdélyi magyarság lapjai, már eleget keltették álmából a Romániához esatolt területek magyarságát, hogy ezután önnerejéből kell, minden állami védelem nélkül, vallási és faji vonatkozású dolgaiban magát kormányoznia, fentartania. A felébredteknek már rosszul esik, hogy a többiek még mindig nem hallanak, nem érzékelnek. Fájó érzés kezd erőt venni és csüggedés zsibongása vonul át azokon is, akik a magyarság ősi erejében, magát kiveszni, elpuesztulni nem engedő, ezredévek viharát kiállani tudó képességében bíztak.

És nem minden alap nélkül remeg a vallásos és fajontudatos lélek. Mert nemzeti létünk fája nem csupán koronájában, hanem gyökerében van megtámadva. Hiszen látjuk: az egész vonalon a magyarság elnemzetietlenítésének veszedelme van utnak indítva a hatalom részéről, még azon a területen is, ahol évezredek óta csak a magyar szó szüzi kedves csengése szállt tova a szellővel, madárzengéssel. Nemcsak koronájának diszét tépi az új idők vihara — közigazgatási, igazságszolgáltatási autonómiáját elvévén, — hanem a fa gyökerére van téve a fejsze, a magyarság mentővára: a hitvallásos és magyar nyelvű iskola, van halálra ítélve.

Már bekötte hordozzuk társadalmi életünk sok fájó sebet és felejteni akarjuk a benn égető fájdalom kínját, amidőn nekünk idegen nyelvű közigazgatással és igazságszolgáltatással is élni próbálunk tovább, de már be nem hegeszthető, újra felújuló, tüzesedő, nyílt sebnek érezzük azt, ha iskoláinktól megfosztva leszünk, elveszítjük azt a menhelyet, ahol fajiságunk csirája a déri elől meghúzódhatott és vallási autonómiánk virágos fája melegágyat talált magának. Nem szabad tovább aludnunk, az elszibbadás erőtlenségében dermedten lennünk. A nemzet, a faj csak nyelvében élhet. És minden fajnak joga is van a nyelvéhez. Ezt az Isten adta. Isten nem vette és veszi el, mert apákat és anyákat ad, hogy a faj nyelvében tovább éljen. A nyelvet minden öntudatos faj legdrágább értékének tudja és annak megmentéséért minden áldozatra kész, minden szenvedést, megpróbáltatást kiállani, elviselni bátor. Már pedig most unos untalan érezzük, hogy nyelvünk alapja van megtámadva, a fajiságunkat és vallási öntudatunkat nevelő hitvallásos iskola.

Szegény magyar! te leszorultál a vezetés, irányítás emelvényéről; sőt halálra vagy ítélve, mert nyelved sehol sem élhet, sehonnau sem szivhat új életerőt magába, mert az egyedül őrző

és mentő hitvallásos iskolát a te érzéketlenség és tétlenség miatt ki akarják irtani — sokszor önfiaid is. Hát nem látod, hogy saját iskolád nélkül nincs hely, ahol nyelvedet alkalmazd és gyakoroljad? Nem hallod síró gyermekeid zokogását, hogy ma-holnap kiszorulnak a szent helyről és nincs, ki édesanyaként nevelje őket, mert iskoláid veszni indultak? Nem látod, hogy a törvényben biztosított jogodnak, egyházi és kulturális szükségleteidben az államsegélynek folytonos ígérese, de makacs visszatartása a te faji összeroppanásodat célozza? Nem veszed észre, hogy gyermekeid munkás nevelői: tanítóid, tanáraid az erőtlenségtől elgyengülnek, éheznek és ma-holnap ott hagyják a te védelmedre őrzött és védett helyet: az iskolát, mert nem kapják az államsegély törvénykötelezte folyósítását? Miért nem emeled fel szavadat, hogy követeld azt, amihez jogod van?

Magyar társadalom! mozdulj meg és add jelét élni akarásodnak! Iskolák vezetőségei, tanártestületek, tanítótöbbségek, papság, szülők, jó honfiak! Jöjjetek össze és akik sziveteken viselték gyermekeitek és nevelésükre bizott nővendégeitek jövő boldogulásának gondját, beszéljétek meg az egész vonalon való megszerveződésnek módjait, a társadalom megindításának, az államsegély kikényszerítésének eszközeit, a gyors segély nyújtásának kínálkozó és alkalmas forrásait.

Mint katolikus vidéken örökös krisztusi katona e gondolatokat és indítványt figyelmébe ajánlom az illetékes egyházi és tanügyi vezetőinknek: Alkalmas helyen jöjünk össze nagygyűlésre, ahol központ és vidék egyformán munkára legyen felhiva, hogy itt az ideje — ha nem vagyunk szüette fakéreg, hanem életképes fa — őserővel, egyöntetűen felkelnünk a magunk megmentésére iskolaügyünkben. Amely fa tavasszal nem hajt ki, nem él.

Gegő Simon.

Az Udvarhelymegyei Gazdasági Egyesület

választmánya május 30-án délelőtt 11 óraker gyűlést tartott, a gyűlésnek főtárgya a Földmives Szövetséggel való fuzló mikénti keresztülvezetésének megbeszélése volt. Többek hozzászólása után az a nézet alakult ki, hogy a Földmives Szövetség, melynek már egy éve felterjesztett alapszabályai még jóváhagyva nem érkeztek vissza s így — törvényellenesen — működése elé akadály gördítették, olvadjon be a Gazdasági Egyletbe, hogy az így megerősödött s az utóbbi időben semmi munkásságot ki nem fejtett egylet végre valahára a köz érdekében intenzív munkát fejthessen ki. A gyűlésen jelenlévő Neamtium prefektus azt hangoztatta, hogy két gazdasági szervre a megyében szükség nincs, s így óhajtott, hogy a vármegyei Gazdasági Egylet kebelében az összes érdekeltek tömörítettessenek.

A Földmives Szövetséggel való megállapodások céljából hat tagu bizottságot küldnek ki, s a szövetségnek a gyűlésen vendégként megjelent elnökét felkérlik, hogy hasonlóképp sziveskedjék eljárni.

Nincs szavunk az egyesülés ellen, tudjuk

és valljuk, hogy azt a magasztos célt, a melyre vállalkoztunk, — gazdáink anyagi, erkölcsi és kulturális érdekeinek előbbre vitelét, a zilált gazdasági állapotok megjavítását, a hosszas háboru alatt megromlott gondolkodás helyes utra terelését, — csak úgy érhetjük el, ha erős elhatározással összefogva igyekezünk népünket álmódásából fölrázni. Ámde amikor meg van bennünk ez az elhatározás, a mikor készséggel nyújtjuk kezünket s ajánljuk föl a közös munkára gyenge tehetségünket, másfél éves munkálkodásunkért ne vádoljon senki, s ne hangoztassa, hogy a demagogia ülte ezen idő alatt diadalát. Tetteink, munkálkodásunk, intézkedéseink, körleveleink, gazdasági előadásaink, gazdanapjaink, írásaink, nem demagógiáról, hanem a komoly célirányos munka bevezetéséről tettek tanubizonyosságot. S hogy talán az eredmény nincs arányban a tova röppent idővel? Mi annak okai nem vagyunk. Rajtunk kívül álló okokból, hatóságaink meg nem magyarázható ellenszenvé miatt gyűléstartásaink elé akadályokat gördítettek, gazdaköreink szabad működését megbénították s minden bizonytalansággal befolytak abba is, hogy a legnemesebb célok keresztülvitelét célzó alapszabályaink megerősítést, tizenhárom hó után sem nyertek.

Áldozatot hozunk a köz érdekében, de csak is akkor, ha kívánságaink, óhajaink respektáltak, ha megszűnik végre az ellenünk, fajunk tagjai részéről minduntalan megnyilvánuló hátmögöttség és intrika, ha komoly az elhatározás, hogy a demokrácia jegyében és szelleméből fog jönni a további munka, s az alakítandó intézmény nem egy kisebb csoport érdek-klikkje lesz. Hanem

Petőfi Sándor

születésének 100 ik évfordulója alkalmából az erdélyi magyarság július végén Segesváron és Fehéregyházán, a nagy költő sírhelyén ünnepet ül. Az előkészítő munkálatok a segesvári Magyar Casinónak a Brassói Lapok útján közölt felhívása és tájékoztatásából láthatólag nagy buzgalommal folynak, hogy az ünnepély nagy nagyságban, mint kegyeletben méltó legyen az erdélyi magyarsághoz és a nagy költő halhatatlanságához.

Az előkészítő bizottság június hó 6 ikán Segesváron a Magyar Casino termeiben tartja első szervezkedő értekezletét, hogy az országos ünnepély tervét és részleteit megbeszéljék. Miután a megváltozott viszonyok következtében a magyarság vezetését a Magyar Szövetség van hivatva irányítani, első sorban az ő feladata lenne felölelni és rendezni városunkban és a vidéken az ünnepélyen résztvenni óhajító közönség szervezkedését. E végből kívánatos lenne egy közös értekezlet összehívása, amelyen megjelenének a kultur-egyesületek, társulatok, nevelőintézetek vezetői és megtárgyalnák a közös programot, amely az ünnepély színvonalának és fényének emelése mellett bekapcsolódnék az országos programba. Szükséges a helyi nagy bizottság megalakítása, amely kellő időben kisziténé elő a leutazást, hogy az ünneplő közönség kész tervek alapján zárandokolna le Segesvárra és Fehéregyházára. Az érdeklődő közönség, mely minden évben le szokott zárandokolni Petőfi sírhelyéhez, élénk érdeklődéssel várja a bizottság működésbe lépését és az ünnepély irányítását.

Városunkban a székelyudvarhelyi Székely Dalárda volt az, amely nem kimélve fáradságot és anyagi áldozatot, minden évben lerótta kegyeletét a világszabadság halhatatlan költőjének. Ma a dalárda személyi kérdések miatt két részre szakadt. Nem lehet eléggé sajnálni, hogy e kultur-egyesületben a meg nem értés és személyi kérdések tért hódítottak. Az előfordult félreértéseket azonban a különböző nyilatkozatokból kivehetőleg könnyen el lehetne simítani. Az érdeklődő közönségnek, amely erkölcsileg és anyagilag támogatta az egyesületet és filléreivel hozzájárult fentartásához, az a véleménye, hogy a da-

lesz egy édes mindnyájunk javát szolgáló, az egész megyei gazdatársadalmat magához ölelő intézmény. Ha ez nem történik meg, ha az óhajaink nem vétetnek figyelembe, ha rideg elzárkózottságra találunk, akkor mi föltre állunk. S bár sajogni fog a seb, hogy az első helyes kapavágás után működésünk megbénított, de nem leszünk, nem lehetünk részesei annak, hogy a nagy tömeget buzdító szavainkkal bekényszerítsük oda, a hová évtizedek alatt nem tudták bevinni, mert nem találták meg azt a kulcsot, mellyel lelke és érzelmi titkos rejtekeit fel tudták volna nyitani.

Azt mondják, a nép önző, önző, mert minden nép önző, mert mindnyájan önzők vagyunk és az önzés sok helyes cselekvésnek lehet a rugója, — de azért nem foglalkozni behatóan a néppel, mert önző, mert gyanakvó és maradi, — azért ne tanítani, mert a tanítást nehezen veszi be, s az intelmet nem mindig hallgatja meg — több mint könnyelműség. Azonban a múlt mulasztásait ne fesszessük tovább, keressünk közös erővel egy pontot, a melyről kiindulva, a Földmivesek Szövetség vezetősége által megkezdett uton haladjunk, habár lassan is a nép lelkének megértése felé, s én hiszem, hogy e nép felrázható mély aléltóságából; érte és vele gazdasági kulturánkat magasra emelhetjük. De csakis így, a népért és a néppel, őszintén és igaz szándékkal munkálva, egymást megbecsülve, mert ha ez nem így történik, ha tovább is az eddigi uton botorkálunk, visszazuhanunk a sötétségbe, a maradiságba, s ember legyen aztán a ki az egyszer elejtett zászlót újra magasra emelheti.

Varró Elek.

lárdának a Petőfi-ünnepélyen működni kell. Keresni kell a kedvező alkalmat az érintkezés felvételére és az ünnepély idejére feltétlenül ki kell kapcsolni a vélt sérelmeket, mert egy országosan rendezett ünnepélyen, amelyen más városok jeles dalárdái is megjelennek, nem maradhat el dalegyletünk, melyről a közvélemény felfogása az, hogy csakis régi multjához hiven, fegyelmezetten, egységes karnagyi vezetés alatt vehet részt az ünnepélyen. Elvégre a dalárdának nem az a hivatása, hogy vizsálykodással töltse el idejét és elvárja a vezetőktől, hogy városunk ezen nagy testületében helyre állítsák a régi ténylet és dicsőséget. Ezt a megszivlelendő tanácsot adja a dalárdának az a múpártoló közönség, mely egy percig sem lett hűtlen a dalárdához és a magyar dalhoz. És e háládatos közönségnek kívánatos figyelembe kell venni mindkét részből azoknak a hangadóknak, akik felidéztek a vizsálykodást. Mert a közvélemény tud háládatos, de tud nagy mértékben háládatlan is lenni. Ne gondolják azt a vezetők, hogy e dalárda becsületes életét olyan könnyen ki lehet oltani. Az, aki ilyen könnyelműen gondolkodik, rossz szolgálatot tesz a magyar ügynek és a magyar dalkulturának s ezt a könnyelműséget büntetni szokta a közvélemény.

Egy dalkedvelő.

Ezt a beküldött cikket azzal az óhajással közöljük, hogy bár a megpendített hang az érdekeltek lelkében is visszhangra talál, s ösztönzésére a dalegylet belső egyetértése minél előbb helyreállana. Egyébként megjegyezzük, hogy a Petőfi-ünnepély ügyében tartandó 6-iki értekezletre a f. hó 5-én délutáni vonattal innen és — úgy tudjuk — Székelykeresztúrról is többen utaznak le. Segesváron 5 ikén este még ez ügyben ismerkedés és előértekezlet is lesz.

Értesítés. A polgári kör tagjait értesítjük, hogy tekintettel a költőzködsre, további értesítés a könyvtár a forgalmat megszünteti s egyúttal, miután a könyvtár új rendezés alá jön, kérjük a tagokat, hogy a kint levő könyveket június hó 8-án este 7—9-ig szolgáltatassák be az Arpad-u. 16. szám alatti új helyiségben, annál is inkább, mert ezen naptól számítva késedelmi kamat lesz felszámítva. — Könyvtárosok.

A halotti tor.

Temetés volt a faluban. Egy 93 éves szegény asszony felett szólt a gyászének s a haranglábnak még megmaradt ezüst szavú harangocskája s a hívők egész serege kísérte el utolsó útjára a nagy kort ért matronát. Így van ez mindenütt. Ha valahol a halál bekopogtat, a kemák, sógorok, szomszédok és jó barátok összejönnek a halottas házhoz a végtiszességtételre, mert hát így csinálták az öregek, nekünk is így kell tenni, mert így dukál. Igen ám, de ez a szokás nagyon csunya és rossz.

Bent a házban, hol a ravatal van, siránkozva veszik körül a koporsót, sirnak, keseregnek. Sok helyt ezt is szokásból teszik, hogy hire legyen a faluban, hogy az Imre milyen nagyon szerette az anyját. Pedig valójában alig várta halálát, mert nem tudott megházasodni.

A koporsót körülveszi egy néhány véu asszony is s elkezdik beszélni az elhunytak viselt dolgait, melyek nem éppen a legszebbek s miúgy parányit sem alkalmas arra, hogy mások jót tanuljanak. Egy alkalommal magam is szemtanúja voltam annak, hogy egyik olyan hatalmas pofont vágott a másiknak, amiért az elhunytak nem éppen legépületesebb dolgait kezdte beszélni, hogy keresztül bukott a koporsón, parázs verekedés lett s a temetést végző kántor is alig tudott tovább lépni, mert a stóla fejében majdnem elpáholták.

A virrasztóban a férfiak kártyáznak pénzben, közbe-közbe nagyokat isznak a pálinkás korszából s egy-egy ember annyira ellátja magát, hogy azt sem tudja fiú-e vagy leány. Szép dolog ez, székely atyámfiai? Bizony nem! Hát azért mennek a halottas házhoz, hogy lerészegedjenek, illetlen beszédeket folytassanak s ezáltal megmételtyezzék a romlatlan ifju lelkeket.

A helyett, hogy tisztességesen viselné az ember magát s legalább az elhunytért egy fohászt küldene a Mindenhatóhoz, a helyett tivornya fész-kévé teszik, megszenstelenítik a ravatalos házat, sértik a kegyeletet.

No de eljön a temetés ideje. A pap elvégzi segédletével a gyász-szertartást, kikisérlik a halottat a temetőbe, alig hangzik el az ének, még hallani a rideg göröngyök tompa dübörgését és már is a sirtól husz lépésnyire fehér abrosszal letakarva ott van egy nagy kosárban az üvegek garmadája, tele alkohollal s egymásnak adják, kézről-kézre jár az üveg s iszik mindenik, mint a gödény.

Hát vallásos ember az székely atyámfia, ki a temetőt, ezt a szent helyet ennyire lealacsonyítja, ennyire megbecsteleníti a halottak tisztelét? Nem! Magam láttam egyik közeli községben: két nagy itató cseber pálinka fogyott egy 2 éves kis gyermeknek a temetésén s nem csak a férfiak vették ki a részüket belőle, hanem az asszonyok is. Láttam, hogy asszonyokat karonfogva kellett vezetni a cseresznyevirágos dombról, de nem a fájdalom és bánat miatt, hanem a tüzes pálinka okozta kábultság miatt.

A hogy a temetőben kiürültek az üvegek, kezdődik a csoportosulás, meghívás a halotti torra. Folytatása a temetőben elhagyott vig életnek.

De ekkor már a gyászház a jókedv és vig-ság háza. Van a háznál étel-ital bőven. Mikor megjön a jókedv, az erkölcsi izlést, érzést sértő beszédek egymást érik. Kérdelem most már, hogy fejlődjék ki a szívből a részvét, a fájdalom, a szeretet, az áhitat érzete ezeknek látására és hallására. Hisz az ifjabbak jól lakván a pálinkából, felcsigázott, feltüzelt vérrel a bűnre hajlandók s mi lesz a halotti tor vége: az érzékes szeretkezés. Pedig ezzel lesültyed az ember az állati sorba s e könnyűvérűség megboszulja magát. A részegség kivetkőzteti az egyént emberi mivoltából, elvész az erős akarat s az ilyen ember „rothad, senyved, s a mely ország ilyenekből áll, sem gazdaságilag, sem erkölcsileg nem emelkedik fel a nagyságok közé“.

Az ilyen ember lelkében nincs harmónia, nincs béke, nincs felebaráti szeretet.

Ismertem egy papot, aki egyszerűen eltiltotta a temetőben való pällnkázást. Volt is látzata, egész méltóságos színezete volt a temetésnek, a benső áhitatnak.

De meg az ilyen halotti torozás óriási költésbe is kerül ám. Az elfogyasztott ételnek, italnak ma nagy az ára. Egy szegény családnak hetekig elég volna az anyagi szükségletek kielégítésére, nem volna-e jó ezt a pénzt hasznosabb dolgokra fordítani?

E cikk elején azt írtam, hogy egy 93 éves szegény asszonyt temettek.

Igen, nemrégiben, itt egy közeli faluban. A fia bánatosan panaszoja: „600 leura vettem pállnkát, mindenem megették s másnap a szomszéd-ból kértem 1 kupa lisztet.

Ime így kifosztani egy szegény embert, ki napzámosságából kereste kenyerét, takarította meg e pénzcsekét. De ilyen a szokás, mert a komám vicegazda volt s így csinálta.

Térjen tehát észre a székely nép. Hagyja el ezt az igazán a mai kor emberéhez nem illő, lealacsonyító, utálatos, rossz szokást.

Kívánjanak a gyászolóknak őszinte szívből eredő vigasztalást s egy barátságos kézszerítést sokkal többet ér, sokkal szebb, sokkal nemesebb, de művelt emberekhez illőbb is, mint az erkölcs rontó, kegyeleltérítő, kárt okozó halotti tor.

Etéd.

Bállath Zoltán.

IRODALOM.

Balogh Endre: Hajótöröttek.

— Kis regények. Minerva-kiadás, Kolozsvár. Ára 26 leu. —

Ez a könyv elejétől végéig csakugyan hajótöröttekről szól. A nagy élet-tenger szerencsétlenül járt hajósairól. A világháborúból vakon visszakérvült székely katonáról, akinek a maga félték reménységgel felépített családi boldogsága végzetévé válik, gyilkosává lesz fejletlen, gyerekasszony felesége elcsábítójának, amiért börtönbe kerül és ott pusztul el. Az ügyvédről, akit egy bűncselekmény (talán: hamisan koholt) vádja miatt szintén elítélnek, s rabsága alatt irodája és családja szerteszúllik. Az anyásan nevelt, életre gyöngye kishivatalnokról, ki anyján, feleségén, hivatalán csak élőködni tud és sikkasztásba is keveredik. A tudós, de tulságosan csak a tudományok élő tanárjáról, kit életrevalóbb udvarlójával éppen akkor hagy faképnél a felesége, amikor ő az emberi hüség nagy természeti törvényeit nyomozza, s családjogi előadásain éppen a házasság szentségét fejtegeti ékesszólóan.

Ezek, s más hasonló alakok, történetek perdülnek el előttünk Balogh Endre könyvének lapjain. Még sem értünk egyet azokkal, akik hibáztatták vagy hibáztatják az író vigasztalan pesszimizmusát, a reménytelen hangulatot, melyet történetei árasztanak. Jogos lenne ez a kifogás akkor, ha Balogh Endre a művészember mindent megértő és megértetni tudó jósa és főlénye, s az irnitudás művészi készsége nélkül, röviden szólva: ha írói tehetség, hivatottság nélkül nyult volna ez alakjaihoz és történeteikhez. Hivatottság nélkül próbálkozni művészi dolgok alkotásával: hibás törekvés; s ez valóban reménytelen és vigasztalan, de talán csak ez egyedül az! Balogh Endrétől pedig az írói hivatottságot komolyan elvitatni nem lehet. Pár mondatából már megcsap az egyéni látásnak, előadásnak az az eredeti frissesége, amely csak hivatolt tehetségek tulajdonsága, s ezért egyuttal azok legbiztosabb ismertető jele. Az ily hivatott tehetség pedig, egy magasabb szempontból való rámutatással, művészi keretbe foglalással a legkietlenebb alakot, vagy helyzetet is művésziileg jogosulttá teheti.

E könyvbe gyűjtött írásokat „kis regények”-nek minősíti Balogh Endre, — a műfajszertőség szempontjából nem éppen jogosultan. Ehhez tulságosan egymederben folyók, többfelé szerte ágazó — majd ismét összetalálkozó — bonyodalom nélküliek a történetei; hiányzik belőlük a regény átfogó, nagy koncepciója. Azért mi szerzőjüket mégis határozottan regényírásra hivatott tehetségek látjuk. Okot ad erre nekünk nagy életismeretével, jellemezni tudásával, s főképpen azzal a feltűnő és jeles tulajdonságával, mely képessé teszi őt a dolgok és emberek minden oldalról való meglátására, s arra, hogy jelenték-

telennek látszó apróságokat is bele tudjon kapcsolni — ok vagy okozat gyanánt — az egyetemesség nagy vonatkozásaiba. Ezekhez a meglevőségekhez még csak egy szerencsés rátalálás, egy megfelelő regénytárgy kell, s talán már hamarosan ő fogja megalkotni azt a nagy erdélyi regényt, melyet néhány — még alig két-három — hivatottnak látszó komoly tehetség mellett ezentul Balogh Endrétől is várunk! T. L.

Árumintavásár Budapesten.

A jun. 17—26 közötti budapesti XIII. árumintavásár tájékoztatója a napokban érkezett meg az iparkamarához, s megállapítható abból, hogy a magyar gazdasági élet újabb fejlődéséről, az ipar pedig fokozott teljesítő képességről és az új viszonyokhoz való alkalmazkodásról tesz tanúbizonyságot. A vásár két csarnokban helyezkedik el, mert a városligeti iparcarnok mellé a főváros támogatásával új kiállítási épület létesítetett, miáltal a vásár felvívő képessége ugy a kiállítók, mint a vásárlók tekintetében a múlt évihez képest lényegesen növekedett. A budapesti iparkamara a vásár sikerének biztosítása érdekében sürgős felterjesztéssel fordult a magyar kormányhoz, hogy a külföldről a vásárra felutazó iparosok és kereskedők 50% menetdíj-kedvezményben részesüljenek, s hogy a vizum megadása ne csak megkönnyítessék, hanem mérsékeltebb díjazás ellenében szolgáltatassék ki. Javasolta továbbá, hogy a vásár területén szerveztessék meg egy bizottság, amely az illetékes hatósági közegen kívül a fővárosi idegenforgalmi hivatal, a vasut és az államrendőrség kiküldöttjeit is foglalja magában. Ezáltal a vásárra utazó külföldiek egy helyen tudnák elintézni lakásügyeiket, a vizum-kérdést, a rendőri jelentkezést és ugyanitt tudnák megszerezni a menetjegyet is. Ezek természetesen ez idő szerint csak javaslatok, de megvan a remény a teljesítésre, ami idejében közölve lesz a közönséggel. A marosvásárhelyi iparkamara, minthogy ezt a mintavásárt épp ugy a nemzetek gazdasági érintkezése egyik nagyobb szabású alkalmának tekinti, a minthogy a vásároknak valóban a kölcsönösen egymásra utalt gazdasági területek megismerése és egymásba kapcsolódása szokott a következménye lenni — a maga részéről annál is inkább ajánlja kereskedőinek és iparosainak figyelmébe, mert mezőgazdasági jellegű országok szükségleteinek kielégítésére alkalmas, jelentékeny részét képezvén ennek természetesen az autó és motor-ipar is. A tájékoztató a kamaránál bárki által megtekinthető, ugyszintén az iparkamara a hozzáférhetőknak utbaigazítással is szolgál.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja a vásárra utazni szándékozók, hogy utleveleikre a vizum megszerzését a hozzája június 5-ig beküldött utlevelekre elvállalja. A vizumnak a kamara utján való megszerzése teljes vizumdíj elterjedéssel jár. A Magyarországra való beutazás vizum nélkül is lehetséges, ez esetben a vizum utólagosan a keleti vásár területén Budapesten szereshető meg, azonban ebben az esetben a vizum-díjnak csak fele engedtetik el. A keleti vásár romániai tiszteletbeli képviselőjével Klingenberg Béla ur, Bucarest Str. 11. Lunie 57. (Sürgöncim: Klingenberg Bucarest.) bízott meg, ki, valamint a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az érdeklődőknek a legnagyobb készséggel rendelkezésére áll. Lakás igénylések, akár nevezett megbízott, akár közvetlenül a Budapesti Idegenforgalmi Hivatal utján (Haris köz 1. fél-emelet 4.) eszközölhetők. A tervezett csoportos utazásra dr. Kiss Béla kolozsvári kamarai titkár ad felvilágosítást. (Múlt számunk megjelenése után érkezett értesítés.)

Az esztelenki légett templom, iskola és zárda felépítésére adakoztak a Fazakas Gáspár és Tamás Lajos gyűjtőívén: Tamás Lajos 100 leu; Daróczy Miklós 50 leu; Daróczy Dénes, Szabó György, Tassaly Lajos, Széles Imre, Ferenczy Endre, Kovács István, Széles Dénes, Tállyán Gyula, Ferenczy Ferenc, Farkas Sándor 40—40 leu; Gáspár Boldizsár, Székely Jánosné, Kiss István 30—30 leu; N. N. 25 leu; Papp Dezső, Lányi és Válenstik, N. N., Kállay Mózes, Gáspár Antal, Szébeny Balázs, Albert Vince, Kapcsa András, Daczó József, Ordelt János, özv. Bede Gyuláné, Vecési Imre, Balássy Mihály, Rády Péter, Czikmántory József, Gáspár József, Máthé Dénes, Burszán Sándor 20—20 leu; ifj. Barkóczy Albertné, ifj. Göllner Béla, özv. Bauer Józsefné, Tamás Simon 10—10 leu; Vass Jánosné, Kolesan Györgyné, „Szent Antal nevében”, Sere György, B. K. 5—5 leu. Kállay Sándor és Kovács Lázár gyűjtőívén: Simon József, Tamás Mózes, Kovács

Lázár, Kállay Sándor 20—20 leu; Kibédi Sándorné 10 leu; Kádbébi József, Gáspár József 5—5 leu. — Az adakozók névsorának közlését folytatjuk.

HIREK.

Június 3.

Apró tragédiák.

I. Kálmán.

Tanár volt, semmi más.
S hogy csukaszürkét
Öltött: azért ő nem hibás.

Vészben kint járt elől.
De szíve mélyén
Ott szorongott egy szó: ne öl!

És egyszer Luck alatt
— Bús, csúnya nap volt —
E szó ajkán át felszakadt.

Zúgott, mint szent mise —
A tisztek összenéstek
S többet nem látta senkise ...

II. Edit.

Nem ismert szűrt, se bált.
A nagymamával
Mindig csak rórátkra járt.

De két meleg szemit
Lám, felfedesték
Igy is, s menyasszony lett Edit.

Ekkor ismerte meg
Sok titkos álma
Vágyát: a bált, vig esteket.

Ám, jött a háboru
S há vőlegénye
Helyett egyszer csak gyász, boru.

S most zúghat szűr, a bál.
Szegény gyerek lány
Megint csak rórátkra jár ...

Farcádi.

A Polgári Önképző-Egylet

e hó elsejével most vásárolt helyiségébe költözött be. Eddigi szűk rendelkezésének meg nem felelő bérhelyiségéből mikor új, kényelmes saját otthonában nyert elhelyezést ezen régi kulturális egyesületünk, méltó arra, hogy a fejlődését, gyarapodását jelző ez új határkőnél pár pillanatra megálljunk. Hiszen sok küzdelem, évek hosszú sorának munkája, s főképp a vezetőség és tagok egyetértése kellett ahhoz, hogy végre megfelelő otthont vásárolhatott.

Ez otthon megszerzésének — valljuk be őszintén — már régen meg kellett volna történnie. Városunk lakosságának tekintélyes része iparos. Iparos társadalmunknak már régen birnia kellene számának megfelelő otthonnal, mely külsőleg is kifejezője legyen az összetartásnak. Most végre, ha kissé későn is, meg van az alap, melyre építeni lehet, köszönet illesse érte mindazokat, kik lehetővé tették annak megszerzését. Legyen a tagok igazi otthonává az új helyiség, hol mindenki megtalálja a maga szórakozását, a főcél pedig az legyen, hogy főképp iparos ifjainknak alkalmat és módot nyújtson a mivelődésre, az önképzésre, könyvtárának gyarapítása, fejlesztése, s az általános műveltséget szolgáló ismeretek köréből tartandó előadások, lyceumok rendezése által. Városunk társadalmá pedig karolja fel továbbra is ez egyesületet, s hozza meg mindenki tehetségéhez mérten a maga anyagi áldozatát is, mert egyuttal a kulturának áldoz az, aki lehetővé teszi, hogy az otthon vételárának még hátrálékos részlete is mielőbb kifizethető legyen.

A postán, táviró és telefonhivataloknál volt egykori magyar alkalmazottak visszavétele ügyében a bukaresti küldöttségnek adott ígért szerint, f. hó 6-án Kolozsváron egy oda kiküldött bizottság vezetésével tárgyalások lesznek. Az itteni érdekeltek nevében is néhányan fel fognak ez alkalomra utazni.

Kinevezés. Ébert András a helybeli magyar nyelvű állami polgári (közép) iskolához helyettes tanárnak nevezték ki.

A Magyar Szövetség kolozsvári ülése. Már említettük, hogy a Magyar Szövetség a szervezeti szabályok módosításának tervezetét hozzájárulás végett kiküldte vidéki tagozatainak, amelyek módosításait a szombaton megtartott intézőbizottsági ülésen terjesztették elő. A Szövetség intézőbizottsága szombaton délelőtt a vidék impozáns részvételével tartotta meg ülését, a melyen Udvarhelymegyéből Sz. Szakáts Péter és Sebesi János dr. jelentek meg. A tárgysorozat legfontosabb pontja a szervezeti szabályzat módosítására beérkezett vélemények átvizsgálása és megvitatása volt. Több vidéki tagozat már kész laboratóriummal állott elő, amelynek több értékes és megszívlelendő pontját az intézőbizottság figyelembe is vette. A szervezeti szabályok módosításánál a bizottságot a legtisztább demokratikus elvek vezérik és éppen ebből az elvből kiindulva a szövetség kiépítése a községből indul ki és a községi választmányon, a vármegyei, illetve a városi választmányon keresztül építi azt fel. A szövetség legnagyobb szerve a szövetségi közgyűlés lesz, amelyet évenként legalább egyszer össze kell hívni. Elhatározta az intézőbizottság az annak idején Haller Gusztáv által proponált szövetségi napok megtartását is. A tárgysorozat második pontja a Petőfi-ünnepségek rendezése volt. A Magyar Szövetség udvarhelymegyei tagozatának előterjesztésére a vezetőség elhatározta, hogy a Petőfi-ünnepségek vezetését magára vállalja és a június 6-án Segesváron megtartandó Petőfi-ünnepséget előkészítő ülésén részt vesz. Az ünepen az előjelekből ítélve, a Románia területén lakó egész magyarság osztatlanul részt fog venni. Ezután áttértek a tisztviselőkérdés tárgyalására, melynek keretében dr. Tóth György a bukaresti ut eredményéről számolt be.

Halálozás. Nagy Miklósné Szabó R. bi f. hó 1-én, városunkban, 65 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Nagy részvét mellett temették.

A vonat járása f. hó elejével a Segesvár—Székelyudvarhely között közlekedő vonalon megváltozott. Ezentúl a vonat innen d. e. 8 óra 05 perckor és d. u. 3 óra 58 perckor indul. Ide érkezik d. e. 10 órakor és d. u. 3 óra 12 perckor. Ezek az ideérkező vonatok Segesvárról d. e. 7 óra 05 perckor, illetve déli 12 órakor indulnak.

Jegyzői áthelyezések. A vármegye prefektusa áthelyezte a következő körjegyzőket: Mihályi Bélát Erkedről Fiatfalvára, Nistor Demetert Zomborról Erkedre, Caracas Lajost Lővétéről Bordoara és Máthé Józsefet Bordoarról Lővétéről.

Eljegyzés. Bethlenfalvi Paál Máriát eljegyezte hodgyai dr. Bedő Géza Székelybethlenfalván.

Ügyvédi iroda Parajdon. Kertész Árpád dr. ügyvéd Székelyudvarhelyről Parajdra költözött át, hol ügyvédi irodáját önállóan megnyitotta és jogi ügyekben az ügyfeleknek rendelkezésre áll.

Új ügyvédjelölt. Ehnlich István tvszéki jegyző állásáról lemondott és mint ügyvédjelölt dr. Kassay F. István ügyvédi irodájába belépett.

Érettségi vizsgálat. A jövő hét folyamán kezdődik a szóbeli érettségi vizsgálat városunkban. A vizsgálatok először a ref. kollegiumban, azután pedig a róm. kath. főgimnáziumban lesznek. Mindkét intézetnél az állam képviselőiben Traján Germán balázsfalvi igazgató lesz jelen a vizsgálaton.

Helyes uton. A hitvallásos iskoláink érdekében megindult mozgalmakról gyönyörű hírek érkeznek a csatolt területek minden részéből. A sajtó állandóan foglalkozik az iskolaüggyel mindenfelé. Az iskolamentő gondolatok és eszmék rajai usznak a légben. Sok városnak, községnek az áldozatkészsége elragadó, könnyekig megható. Már most egészen bizonyos, hogy a romániai magyarság iskoláiról le nem mond soha — semmi kincsért. Törhetetlenül ragaszkodik azokhoz, mint virág a napfényhez, anya gyermekéhez és áldozatot hoz azok fenntartásáért. Emellett biznunk kell a kormány bőséges belátásában is. Bizonyára a kormány is érzi, hogy az egyházi iskolák nyomorgatása, azok jogos államsegélyének további visszatartása befelé a végtelenségig elkésztetné a vallási és nemzeti kisebbségeket, kifelé pedig felkeltené a kath. és protestáns keresztény világ ellenességét Románia kormányzata iránt. Ma, amikor a konszolidáció, a belső béke az ország legfőbb érdeke, kár volna azt mesterségesen megakadályozni. Ma, amikor nem csak az európai és amerikai

nagy hatalmak, hanem az ázsialak is politikai kapcsolatot keresnek Rómával, amikor Oroszország is a nyugati kereszténység rokonszenvét keresi, akkor Romániának igazán nem érdeke, hogy a kereszténység elsőrendű, ősi intézményeinek nyomorgatásával, kihívja maga ellen a nagy keresztény világ ellenszenvét. Arra kérjük Neamtiu Valér prefectus ur öméltségét és Nistor Joachim tanfelügyelő urat, hogy a kormánytól minden befolyással lépjenek közbe az egyházi iskolák államsegélyének leggyorsabb kiutalása érdekében. Amikor ezt cselekszik, napnál világosabb, hogy az államnak tesznek rendkívül nagy szolgálatot. Mert az ország belső békéjét, konszolidációját semmi oly nagy lépéssel előre nem viszi, az ország jó hírét semmi jobban nem szolgálja, mint az egyházi iskolák államsegélyének gyors kiutalása.

Országos állatvásárok június hónapban: Etéden 9-én, Székelyudvarhelyen 16-ikán, Kápolnásfaluban 25-ikén.

A tej és tejtermékek árusításának engedélyezéséhez szükséges állatorvosi vizsgálat díja állatonként 6 leuban állapított meg.

Tartsuk fenn a felekezeti iskolákat. A református egyházközösség kebl tanácsa a helybéli fiú- és leányiskola fenntartása érdekében szintén mozgalmat indított és megtette a lépéseket azoknak fenntartása érdekében. Pünkösd másodnapján d. e. 11 órakor, istentisztelet végeztével, a templomban, nagyszabású gyűlést fog tartani, hogy a fenntartás módjait megbeszéljék. Ez uton is kéri az egyház a tagokat, a szülőket, hogy ezen a nagy gyűlésen szíveskedjenek minél számosabban megjelenni.

A felekezeti elemi iskolákban megyszerte a napokban tartották meg az évről vizsgálatokat. A vizsgálatokra kibüldött elnökök nagy elismeréssel szólnak a vizsgálatok szép eredményéről, ami a tanítók odaadó fáradozását és buzgóságát dicséri.

Frank-sör a legjobb és legolcsóbb.

A Napkelet pünkösti száma díszes kiállításával, igen sok és szebbnél szebb művészi illusztrációjával s eleven és érdekes tartalmával fog általános feltűnést kelteni. Paál Árpád folytatja az asszonyiség hivatásáról kezdett cikksorozatát, Berde Mária és Somlyó Zoltán novelláit, Tompa László és Endre Károly verseket közölnek. Seprédi János zenéi krónikája a magyar színház operaelőadásairól közel mélyen szató beazamolót, Welsz Sándor „Két hét politika” rovatban a szidőkérdés magyar vonatkozásairól ír nagyon aktuális cikket. Kádár Imre a „Százegyedik” címen isgalmas modern dráma közlését kezdi meg. Györi Ernő kritika-sorozatát kezd könyvekről, amelyek sohasem jelennek meg. „Képzelt riportok” címen a magyar tisztviselők bucaresti utjáról kapunk rendkívül érdekes közleményt. Darvas Simon a „Homokóra” rovatban közel igen érdekes megállapításokat, mit olvassunk, mit nézzünk meg, sakk, szerkesztői üzenetek, színházi gyűjtő és más a közönség egyetemet érdeklő rovatok egészítik ki a pazar kiállítású ünnepi számot, amelynek ára változatlanul 8 leu.

A helybéli unitárius egyházközösség kebl tanácsa május 28-án tartott gyűlésében a hívekre a f. évi képét kiróta. A kivétel ellen az espereshez 30 nap alatt felebbezni lehet. Azontul a kebl tanács határozata jogerős. A kiróvást minden unitárius kepefizető saját érdekében tekintse meg a jelkészi hivatalnál.

Ruhákat fest, tisztít: Schmitz

Odorheiu-Sz.-udvarhely Stefan cel Mare (Malom-utca) 21.

Csendes jubileum. Egy csendes s mély érzésektől áthatott kis, jubiláris ünnepély folyt le május 28-án Siegmund József kereskedő házában. A házigazdának 60 ik születésnapját ünnepezték meg rokonai, gyermekei, barátai és tisztelői. Nem hangzottak frázis szóró szónoklatok, de a szemekből kisugárzott a jubiláns iránti az a szeretet és az az őszinte tisztelet, amit egy csendes, szorgalmas munkában töltött élet megérdemel. 35 éve, hogy Székelyudvarhelyen vevőközösségét kiszolgálja és ez idő alatt bizonyosságot tett arról, hogy a kereskedői elveit nem a háborus konjunkturák között sajtította el. Polgártársainak megbecsülését szerénységével és mindenki iránti jóindulatával megszerezte. Tartsa meg az Isten még sokáig a családi és polgári erényeknek e mintaképét! (Beküldetett.)

Tornavizsga. A helybéli róm. kath. főgimnáziumban június 11-én (vasárnap) délután 4 órakor tartják meg a versenyekkel egybekötött tornavizsgát. A szép látványosságra felhívjuk a közönség figyelmét.

A romokból újra felépül az eszteleni zárda, mert az egész országban miniszteri engedéllyel intenzív gyűjtés indult meg az új építés céljából. A gyűjtési akció városunkban is megindult és többen buzgólkodnak a nemes cél érdekében. A gyűjtés már eddig is szép összeget eredményezett.

Tanulmányi kirándulás. A főgimnázium IV. osztályos tanulóival két napos kirándulást tett Kulcsár Ferenc tanár csütörtökön és pénteken. Megtekintették Homoródfürdőt és a szentkeresztbányai vasgyárat.

A Szociális Missziótársulat július 1—9 napjain Brassóban missziós tanfolyamot tart Rónay Paula és Ikrich Augusta temesvári missziós nővérek közreműködésével. A tanfolyamon részt venni szándékozók e hó 15-ig a helyi szervezet irodájában jelentkezni szíveskedjenek, hogy a brassói szervezethez elhelyezésük szempontjából is idejekorán bejelenthető legyenek. Részletes program és bővebb felvilágosítás az irodában kapható.

Veszett és vesztettség gyanus kutyák találatván ismételtén, a vármegye alispánja az ebzárlatot az egész vármegye területére elrendelte, annál is inkább, mert a korábbi ebzárlat megszüntetésének feltételül megszabott ebadóbevezetés általában vagy sehogy, vagy csak itt ott elvétve történt meg.

Lelki gyakorlatok a nők számára. Felkértek a következő sorok közlésére: A nagyváradi Orsolya-intézetben június 26-án d. u. 5 órakor lelki gyakorlat kezdődik és június 30-án reggel végződik. A lelki gyakorlatokon háromféle módon lehet részt venni. 1. Teljes bennlakással; ennek összes költsége 120 leu. 2. Csak nappali tartózkodásra úgy, hogy a közös étkezésben részt vesz; ennek költsége 100 leu. 3. Lehet úgy is, hogy kiki naponként az ételmezt behozza és ezek számára külön étkező helyiség lesz. Azok, akik az első vagy második csoporttal akarnak részt venni, ezen szándékukat június hó 20-ig jelentésk be, annál is inkább, mert csak korlátolt számban lehet felvenni. Senki sem jöhet azonban csak egyes előadásokra — csak azok jelentkezzenek, akik legalább egész nap benn tartózkodhatnak és az összes elmélkedéseken résztvesznek. Akik Székelyudvarhelyről a lelki gyakorlatokon részt óhajtanak venni, ebből szándékukat június 15-ig jelentésk Szász Józsefnél, a Misszió Társulat vezetőjénél.

Autóversenyt rendez a bukaresti automobil club f. hó vége felé. Megállapított program szerint, az autók átvonulása a vármegyén — Brassóbtól Csikszereda felé — f. hó 23-án fog megtörténni. A rendőrség és közigazgatási hatóságok utasítva vannak a jelzett időben a rendfentartására s az átvonuló utasok irányítására.

A ref. kollegium tornavizsgáján az ifjuság újból szép tanujelét mutatta be testi ügyességének s Z. Sebest József tornatanár kétségtelenül magasfokú oktatói képességének, ügyezereitének. A nagyszámu közönség — amíg az első közbe nem jött — gyönyörködve szemlélte az előadott mutatványokat, minden pont jól sikerült, kedvesek voltak a lányok csapatgyakorlatai is. A versenyekben győztesek lettek: Sífutás: Csiki József I., Vajda János II., Kónya Tibor III., Császár László IV., Gáspár Albert V., Sámson József VI., Baczó László VII. o. tanulók. Magasugrás: I. o. Csiki J., Metz K., Szigeti (110), II. o. Baczó G., Kelemen L., Gáspár J. (120), III. o. Szigártó A. (120), IV. o. Császár L., Felméri F., Zajzon Z. (130), V. o. Gáspár A. (140), VI. o. Incze L. (140), VII. o. Péter E. (135), VIII. o. Löbl L. (145). Súlydobás: Deák Endre VII. o. (1049), Bedő Áron VIII. o. (105). Kitaró futás: Lőrinczy Gábor VI. o. Rijk Jeud V. o., Rákossy Géza IV. o., Távugrás: I. o. Szigeti (348), Kolumbán E. (334), Bartha M. (382), Baczó G. (355) III. o. Dénes D. (363), Pálffy A. (351), IV. o. Császár L. (430), Molnár A. (410), V. o. Rájk J. (458), Gáspár A. (434), Feleki F. (426), VI. o. Kiss A. (450), Felméri B. (424), VII. o. Csépe G. (514), Kelemen K. (480), Péter E. (422), VIII. o. Löbl L. (510), Adám J. Staféta futás: Alsóbb osztályokból első II. o., második I. o., felsőbb osztályokból első VII. o., második V. o. Footballban kombinált csapatok mérkőztek eldöntetlen eredménnyel. A főverseny az eső miatt elmaradt. Mindazoknak, akik a nyertes tornászoknak jutalmazására és a szertár gyarapítására felülfizettek, ezuton mond a vezetőség hálás köszönetet.

Rajtavesztett a lopáson. A hét kedden Jakab Jánosné, homoródszentmártoni kereskedő neje egy fűbevaló kijavítására végeztet bement Bándi Imre itteni ékszerész üzletébe. Mig az ékszerésszel tárgyalta, 100 leut tartalmazó pénztárcáját az asztalra tette. Ugyanakkor az üzletbe ment Deák Sándor, volt kocsis, foglalkozás nélküli napszámos is, aki egy ezüst láncot akart értékesíteni. A láncot Bándi ékszerész meg is vette, s Deák Sándor el is távozott. Magával vitte azonban Jakab Jánosné pénztárcáját is, a 100 leuval együtt. Később, mikor ez tárcáját keresni kezdte, derült ki annak eltűnése. Jelentést tettek a rendőrségen, ahonnan a nyomozásra Cador detektivet küldötték ki, a ki már több alkalommal bizonyította be nyomozó ügyességét. A detektív a kapott személyleírás alapján, alig 1-2 órai keresés után felismerte és letartóztatta a tolvajt, Deák Sándor személyében. A 100 leuból csak 7 leu 50 bani hiányzott, melyért a különben a részeges kocsis főképpen innivalót vásárolt. Védekezésül azt adta elő, hogy mert mostanában a sok esőzés miatt, nem kapott napszámot, azért kellett lopnia. Átadták a járásbírósnak, a mely azonnal ítélkezett felette, 1 hónapi fogházra ítélte, melynek letülését, miután Deáknak sem rendes lakása, sem foglalkozása nincs, vele azonnal meg is kezdték.

Az ellopott dollárok címen lapunk múlt évi karácsonyi számában közöltük volt, hogy Székely Véri 23 éves fenyédi lakost az itteni törvényszék büntető tanácsa 6 hónapi börtönbüntetésre ítélte, mert gazdájától, Gergely P. Sándortól 500 dollárt eltulajdonított. Székely Vérit, ki nek ügyvédje: János Domokos dr. az ítéletet annak idején megfellebbezte, legutóbb a marosvásárhelyi ítéletábrá — mint értesülünk — a büntetés alól felmentette. Ezzel a tábla elfogadta vádlottnak azt a védekezését, mely szerint ő felperesnek nem cselédje volt, hanem vele közös háztartásban élt. Az 500 dollárt pedig, melynek elvételét mindíg elismerte, nem ellopta Gergely P. Sándortól, hanem mint a közös háztartásba állás alkalmával neki megígért biztosítékot vette el tanu jelenlétében.

SPORT.

A Brassóban megtartott Brasovia—Olympia-mérkőzés (május 25) befejezte a bajnokság I. osztályu tavaszi fordulóját. Bajnok lett a Nagyszebeni Sport Egylet, mely 7 ponttal vezet; második a Brasovia Sport Club 6 ponttal; harmadik a Coltea Sport Club 6 ponttal; negyedik a Hargita Test-Edző 5 ponttal; ötödik a Hermanstädter Turn Verein szintén 5 ponttal; hatodik az Olympia Sport Club 1 ponttal.

Május 28 án a Hargita II. volt vendége a segesvári C. F. R.-nek, ám a mérkőzést nem lehetett végig lejátszani a nagy zápor miatt. A mintegy 25 percig tartó játék eredménye 0:0; cornerarány 1:0 a Hargita II. javára. Bíró Binder István volt.

Igen szép és élvezetes sporteseményekben lesz alkalmunk gyönyörködni városunk közönségének: pünkösd első napján, mikor a Hargita a Brassóviát látja vendégül, revansképpen a Hargita által megnyert 2:1 eredményű bajnoki mérkőzésre és pünkösd másodnapján, mikor a Brassói M. T. E. szimpatikus csapata lesz a Hargita vendége. Első eset, hogy a Hargita kettős mérkőzést játszik.

A Hargita T. E. sportünnepélyére nagyban folynak az előkészületek s a kereszturni Atlétikai Club is szorgalmasan trainirozza athléta csapatát és szép nivón álló szertorna csapatát az ünnepélyen való részvételre.

KÖZGAZDASÁG.

Májust, a gazdák reménységének hónapját, hátunk mögött hagytuk. Csapadéokban nem volt hiány s éppen ezért takarmánytermésünk az anyaszénát illetően kielégítőnek ígérkezik. Azonban a gyakori csapadék mellett nem volt meg az az időjárás, amely a növényzet fejlődésének teljes mértékben kedvezett volna, a gyakori hűvös, szeles idő folytán őszi vetéseink nem mindenütt mutatnak kielégítő fejlődést, az érzékenyebb tavaszi vetéseink pedig satnyák, megsárgultak.

Még elvélve ma is látni ekét a mezőn. Egy-egy megkészt gazda veti zabját, zabos búkkönyét, burgonyáját, az eredmény az időjárástól függ. Ha

kező csapadékot kap e késői vetés, még van remény termésre, azonban, ha bekövetkeznek a nálunk elég gyakori száraz, igen meleg június-júliusi napok, e késői munkák eredménye nem lesz kielégítő.

Gyümölcsfáink bő virágzása után azok nem kötöttek olyképpen, hogy a virágzás utáni várákosunknak megfelelőnek. Alma-termés még kielégítőnek mutatkozik, ámde a körte-termést megsemmisíti a nagy mértékben fellépett fusicladium; szilva vajmi kevés lesz, meggy és cseresznyében is kielégítő termés mutatkozik, de itt is mutatkozik a betegség. Kerti veteményeinkben a csimasz és lötött okoznak számbavehető kárt.

A múlt keddi piacon: buza 56—60, törökbuza 46—47, rozs 48—54, árpa 40—48, zab 25—28, burgonya 9—10 leuban kelt el vétként. Főleg búzában nagy volt a behozatal. Gabonáraink emelkedése nem tart lépést a többi közszükségleti cikkek árának rohamos emelkedésével.

V-6.

Kiadó: a Könyvnyomda R.-t. Odorheiu (Székelyudvarhely)

Odorheiu r.-t. város tanácsától.

Szám: 1981—922. k. i.

Utóajánlati telekeladási hirdetemény.

A városi tanács közhírré teszi, hogy a piactéren a vasuti töltés mellett, valamint a Vaslie Alexandri (Tibád) utcában Fekete Béni szomszédságában levő, a mérnöki rajzon 1—10 számmal jelzett 10 drb házhely 1922 évi június hó 8-án 11 órakor a helyszínen tartandó nyilvános utóajánlati árverésen az elért árverési vételár 10%-ával felemelt kikiáltási áron el fog adatni.

Árverési feltételek a városi gazdasági tanácsosnál megtekinthetők.

Odorheiu r.-t. város tanácsának 1922 évi május hó 27-én tartott üléséből.

Negruti, polgármester.

Értesítés.

Értesítjük igen tisztelt vevőinket, hogy az Udvarhelyvármegyei be- és kiviteli központi áru-raktár Farkas és Bihari székelykereszturi cég 1922. május 15ével felszámolt, illetve Bihari Mór a cég kötelékéből kivált. Ezen üzletet új helyiségben: Székelykereszturon — a főtéren — Udvarhelyvármegyei be- és kiviteli központi áru-raktár: Farkas Hermann cég alatt tovább fogom vezetni. Mint eddig, úgy ezután is főszóval az lesz, a közönséget olcsó és jó áruval lássam el. Üzletemben, mint eddig, úgy ezután is a textil árukon kívül mindenféle fűszeráru kapható.

A nagybecsült közönség szíves pártfogását kérve, vagyok:

Székelykereszturon, 1922 május 25 én.

Udvarhelyvármegyei be- és kiviteli központi áru-raktár

Farkas Hermann.

Eladó üzleti állományok (nyitott és üveges), nagy petroleum lámpák Szenkovits János utódánál. „Sanita” szobagőzfürdő megvételre kerestetik.

Az odorheiu törvényszék.

C 315/2—1921 szám.

Hirdetemény.

Az odorheiu törvényszék közhírré teszi, hogy Barabás Ferenczné Z. Nagy (Sári) Ilona atyhai lakos részéről az 1911: I. t.-c. 748. §. alapján előterjesztett kérelem folytán az 1914 évi december hó 7-én az uzsoki szorosnál golyó által találva állítólag elesett Barabás Ferenc volt atyhai lakos elhalálása tényének megállapítása iránt az eljárást a mai napon megindította. és az állítólag elhalt részére ügygondnokul dr. Váro Géza ügyvéd odorheiu lakost rendelte ki.

Felhívja a törvényszék Barabás Ferencet és mindazokat, akiknek az ő életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot, vagy az ügygondnokot Barabás Ferenc életbenlétéről értesítsék, egyszersmind közöljék azokat az adatokat, amelyekből az ő életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság a jelen hirdeteménynek a „Gazeta Oficiala”-ban történt harmadt szori beiktatását követő naptól számított 3 hó letelte után a nevezett elhalálásának tényét a bizonyítás eredményéhez képest meg fogja állapítani. — Odorheiu, 1921 évi április 8.

Dr. Glósz Miksa, s. k., tszéki bíró.

Mielőtt posztót, kangarn-szövetet vásárolna, tekintse meg a segesvári Zimmermann-Testvérek posztógyárosok lerakatát

Barcsay Károly
női- és férfidivat üzletében,
hol minden szövet a gyári árban kapható.

Temetkezési intézetemben

érez, tölgy- és fenyőfa-koporsók nagy választékban. Halotaszállításokat, temetéseket helyben és vidéken elismert jutányos és szolid áron eszközök.

Odorheiu r.-t. város tanácsától.

Szám: 1068—922. k. i.

Bérbeadási hirdetemény.

Odorheiu r.-t. város tanácsa közhírré teszi, hogy a Baromvásártér és az ahhoz vezető ut, a vasuti tulajdon, valamint a Küküllő folyó között fekvő mérnöki kijelölendő 1536 □ öl területű ingatlan 1922. évi június hó 8 án, 11 órakor a városi gazdasági tanácsos irodahelyiségében tartandó nyilvános árverésen 4500 lei évi bér, mint kikiáltási ár mellett 20 évi időtartamra bérbe fog adatni, egyéb árverési feltételek ugyanott megtekinthetők.

Odorheiu, 1922 május 24-én.

Negruti, polgármester.

Zongora és egyéb ingóság eladó.

Czim: a kiadóhivatalban.

Üzlet-áthelyezés.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy „HANGYA” fogyasztási szövetkezetünk üzletét Bul. Reg. Ferdinand (Kossuth-u.) 16. szám alól Piața Maria (Deák-tér) a régi kollegium épületében levő üzlethelyiségbe helyeztük át.

Tisztelettel:

Az igazgatóság.

Fábián József gőzmalma

Ünnep harmadnapjától kezdve ismét **állandóan üzemben** van. Ugyanoda felvétetik könnyű irodai alkalmazására egy 40—50 év körüli nyugdíjas és a boltba liztárusításhoz egy kiszolgáló leány. Ha esetleg gyakorlata nincsen, akkor is jelentkezhetik

Forgalmas községben jó karban levő üzemképes két járatu **20 HP. benzinmotoros malom** teljes felszereléssel, lakóház, udvar és kerttel, szabad kézből azonnal eladó és átvehető; bővebb felvilágosítást ad szíveségből: Gábor Márton Cristurul Secuiesc. (Székelykeresztur).

Kerthelyiség megnyitása!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy

kerthelyiségemet

saját vezetésem alatt,

Halász Róbert zenekarának

közreműködésével megnyitom, hol állandóan hideg és meleg ételek, mindennap frissen csapott sör, kitűnő küküllőmenti fajborok állanak pontos kiszolgálás mellett a t. közönség rendelkezésére.

Társas ebédek rendezését jutányos árban eivállalom.

Vasár- és ünnepnapokon d. e. 11—1 óráig cigányzene!

A kerthelyiségben ZILLMANN-féle cukrászsütemény, jeges kávé, fagyalt állandóan kapható.

Minden este 8 órától kezdve cigányzene!

A t. közönség szíves pártfogását kéri tisztelettel:

Barkóczy Albert, vendéglős.

Nagy választékban kaphatók:

Legfinomabb női és férfi tiszta gyapjuszövetek, mindenféle hozzávalók, u. m.: bélések, glottok stb. stb.

Női és férfi kabátokra kitűnő minőségű tiszta gyapju cseh-szövetek.

Rendkívül dus választékban kaphatók a híres sepsiszentgyörgyi gyártmányok: lenvásznak, csodaszép függönyök, ágy- és asztalterítők, spárga futószőnyegek, kitűnő zefiрек.

Férfi ruhaszöttek
óriási választékban.

Löbl R. Bul. R. Ferd. (Kossuth-u.) 25.

Kész hálószoba és konyhabutorok

állandóan kaphatók: **BURKHARDT GYUFA** mű-
asztalosnál Str. Vasile Alexandri (Tibád-u.) 7 sz.

Eladó ház. Bul. Reg. Ferdinand
(Kossuth-u.) 108.
sz. alatti ház eladó. — Cím a kiadóhivatalban.

Eladó Bul. Reg. Ferdinand (Kossuth-u.)
45-47. számú háziomb, mely
áll öt különálló lakásból és egy üzlethelyiség-
ből. Értekezni lehet: Orbán Domokos dr. or-
vosnál Str. Prințul Nicolae (Árpád-u.) 6. szám.

Ha olcsón és jól akar dolgoztatni, úgy
keresse fel

BALÁSI ERNŐ kárpitós-műhelyét

Bulev. Regele Ferdinand (Kossuth-u.)
48. szám alatt.

Elvállalok angol bőr-, szalagarnitu-
rákat, ebédlő, heverő kis diványokat,
matracokat, függönyözést, lakásberen-
dezést, rolettázást, csomagolást, pap-
lankészítést stb. minták és rajz szerint.

Székely Selters-

savanyúvíz

bérlője tisztelettel értesíti a n. é. közönséget,
hogy a **KUT-KEZELŐSÉG** Odorheiu—
Székelyudvarhely, Andrei Muresan (Soly-
mossy-utca) 15. sz. alatt van, hol úgy vag-
yon tételben, mint kicsinyben, rendelések
felvételnek.

Friss töltésű ásványvíz állandóan kapható.

Raktárról vagonba rakva (üvegcserevel) 1 li-
ter 1.60, 0.7 liter 1.40, fél liter 1.30 leu.
A forrásnál litre 1.40, 0.7 lit. 1.30, 1/2 lit. 1.10.

Tisztelettel: **DERZSY DÉNES**, bérlő.

Férfi-, női- és gyermekruhákat, vég-
árut, házi szőtt posztót, fonalakat
és minden e szakmába vágó mun-
kákat, minden színben, szakszerűen
és olcsón

fest, tisztít: SCHMITZ

Odorheiu-Székelyudvarhely, Stefan
cel mare (Malom-utca) 21. szám.

Postai megbizá-
sokat különös
gondal teljesít.

Vidéki képvisletek
egész Székelyföldre
kerestetnek.

ERNST GYÖRGY cukrászdájában

Str. Gheorge Cosbuc (Bem-u.) 15. sz.

állandóan kapható: jeges kávé, jégbe hűtött üveges sör, fagyalt,
mindenféle cukrászsütemény, hideg ételek, reggeli kávé, likőrök és
édes pálinkák. — Megrendeléseket vidékre is jutányosan elvállalok.

Reggeli vonatérkezéskor meleg tejes kávé!!

TAVASZI IDÉNYRE LEGJOBB A LEGUJABB FORMÁJU TURUL-CZIPŐ

Kapható: a

székelyudvarhelyi fiókraktárban.

Az ország legna-
gyobb cipőgyára.

180 saját fióktelep
a bel- és külföldön.

Eladó egy 600 mpn. dobszélességű,
szeges rendszerű, kettős tisztí-
tóval bíró **CSÉGLŐGÉP**, mely 1914-ben ujon
vásároltatott s azóta csak házi cséplésre hasz-
náltatott. — Bikalfván: Sz. Szakáts Péternél.

SZEJKE-gyógyfürdő

ünnepélyes megnyitása június
4-én, pünköst első napján lesz.

Június 1-től kezdve társas kocsik indul d. e.
9, d. u. 1, 1/3 és 4 órakor a pályerről.

Uj kovácsműhely!

Tisztelettel ér-
tesitem, hogy **kovácsműhelyemet**
Str. Prințul Nicolae (Árpád u.) 44 sz. alatt
megnyitottam, hol minden e szakmába vágó munkát
elvállalok, u. m.: új kocsikészítéseket a legmoder-
nebb kivitelben, ócska kocsik és szekerek teljes ki-
javítását, lóvasalásokat, beteg paták gyógykezelését
a legjutányosabb árban. — Szives pártfogást kér:
ALBERT PÉTER, kovácsmester

Eladó egy bor-, szesz-, vagy ecetszivattyu,
tiszta sárga rézből, kocsira szerelve,
tömlők nélkül; a vevő kívánságára a tömlőt
beszerzem. Megtekinthető: **Pály István**
gépjavitó-műhelyében Odorheiu, Székelyudvar-
helyt. Strada Horia (Kornis-utca) 25. sz. alatt.

A városi jéggyár

állandóan üzemben van

Kapható jég 7 és 14 klg-os táblákban:

megrendelőknek naponta 50 baniért
házhoz szállítva klgként

a jéggyárnál átvéve kilo-
grammonként 40 baniért

Halló!

Figyelem!

Halló!

Alólirottak a n. é. városi és vidéki közönség szives tudomására hozzuk,
hogy az **idény legjobb mintái megérkeztek; szobafestést művészi
kivitelben, a legkényesebb igényeknek is megfelelően, divatos, tartós
színekben, úgy butorok ujjafestését, fényezését, cimtáblák, üveg-
táblák festését (különlegesség), kocsifényezést vállalunk.**

Árak tekintetében minden versenyen felül állunk!

Jelszavunk: Pontos kiszolgálás, jutányos árak!

Tiszte-
lettel:

ZITZMANN és BUGL Első odorheiu-i cimpfestő, mázólo, kocsif-
fényező és szobafestő vállalata. " "

NYÁRI UJDONSÁGOKAT

legolcsóbban vásárolhat

Hirsch Rudolf divatáru-üzletében,

hol nagy választékot talál:

férfi- és női gyapjuszövetekben, schweitsi grenadinokban,
békebeli kiváló minőségű mosó áruk, valódi saintartók,
mosó kretonok és delinekben, seffirekben, vásznakban. Óriási
választék férfikalapokban, harisnyákban, nyakkendőkben és
gallérokban és keztükben, női és férfi esőernyőkben, stb.